

Fråga 1 Ska Västerås stad arbeta för att mål och strategi för laddinfrastruktur får högre prioritet?

V	Självklart ska det vara enkelt att ladda sin elbil, för att det ska vara möjligt krävs det en välutbyggd infrastruktur i hela kommunen, inte bara i centrala delar av Västerås.
S	-
MP	-
C	Vi instämmer att det är viktigt att ta fram en strategi för laddstolpar. Vi vill se en väl utbyggd infrastruktur för elbilsladdning och tankstationer för vätgas och biogas för såväl bilar som tunga transporter. Vi behöver också ha en plan för att utöka möjligheten för laddning av elbåtar.
L	Teknikutvecklingen är en förutsättning för att klara klimatutmaningen. De kommunala verksamheterna har en viktig uppgift i att säkerställa tillräckligt dimensionerade elnät.
KD	-
M	Västerås stad kan stödja denna utveckling framförallt genom att möjliggöra för elektriska fordon genom utbyggnad av laddmöjligheter och genom att fortsätta att utveckla den lokala fossilfria elproduktionen.
SD	Det behövs en nationell strategi för att laddstationer ska finnas tillgängliga i hela landet. För att elektrifieringen av transportsektorn ska fungera behövs en stabil och ökad elförsörjning.

Fråga 2: Ska Västerås stad verka för avgiftsfri kollektivtrafik?

V	En utbyggd och billig kollektivtrafik är bra för klimatet, minskar behovet av privatbilar och gynnar oss som åker mycket buss. Därför föreslår vi stora satsningar på kollektivtrafiken i Västerås. Vänsterpartiet vill sänka priset på bussen och göra det gratis för barn, ungdomar, sjukpensionärer och äldre. På sikt vill vi att kollektivtrafiken ska vara helt avgiftsfri. Vi tycker också att 40-resorskortet ska återinföras. Dessutom vill vi se tätare turer och fler linjer mellan bostadsområden och på landsbygden.
S	Vi socialdemokrater driver frågan om att alla barn och unga kommer att få åka kollektivtrafik kostnadsfritt under sommarmånaderna. Vi socialdemokrater driver på för en ytterligare utbyggd kollektivtrafik för att de som idag åker bil ska välja att åka buss. Detta innebär en kraftfull utbyggnad av kollektivtrafiken i hela kommunen för minskad klimatpåverkan och att införa försök med tvärlinjer i kollektivtrafiken för att snabba på framkomligheten mellan stadsdelar.
MP	Vi vill se gratis kollektivtrafik för barn/unga och äldre. Vi vill satsa på en utbyggnad av kollektivtrafiken både med fler linjer och lägre taxor och moderna busskort, en särskilt prioriterad grupp är studenter.
C	Människor ska ha likvärdiga förutsättningar att leva och förverkliga sina drömmar oavsett var man bor i kommunen, där spelar kollektivtrafik en viktig roll. Även för boende på landsbygden. Det måste skapas goda förutsättningar för att pendla inom hela kommunen och övriga kommuner i regionen. Vi föreslår att de resurser som idag läggs på upphandlad skolskjuts så långt som möjligt ersätts med mer kollektivtrafik på nya linjesträckningar, som täcker in hela kommunen. Då kan skolelever åka till vald skola samtidigt som människor kan pendla till jobbet åka kollektivt för att handla eller till fritidsaktiviteter. Vi vill utreda möjligheten till en avgiftsfri kollektivtrafik för att se om det är möjligt. Vi vill dock redan nu arbeta för att hålla så låga biljettpriser som möjligt i kollektivtrafiken, återinföra bussbiljett med 3-timmars övergång, att färdtjänsttaxan ska harmoniseras med busstaxan, att personer i asylprocess eller som har uppehållstillstånd enligt massflyktsdirektivet kan erbjudas kostnadsfria resor inom kollektivtrafiken. Vi vill även att personer med barn i barnvagn ska resa avgiftsfritt.
L	Politik handlar om att prioritera och vi ser andra områden där kommunens resurser bör prioriteras högre än avgiftsfri kollektivtrafik.
KD	-
M	Det är inte gratis att åka med kollektivtrafiken och vi tycker det är rimligt att också ta en avgift även om det inte är till självkostnadpris.
SD	En helt avgiftsfri kollektivtrafik skulle belasta skattekollektivet med stora summor. Vi ser hellre en bra rabatt för seniorer och fler fördelaktiga biljettalternativ.

Fråga 3: Ska Västerås stad öka satsningen på upprustning och nyproduktion av cykelbanor?

V	Vi har under mandatperioden lagt flera förslag om underhåll av cykelbanor, cykelsservicestationer och separata gång och cykelvägar.
S	Vi socialdemokrater kommer att driva frågan om att investera i fyra cykelhuvudleder med utgångspunkt i våra serviceorter.
MP	Vi i miljöpartiet vill satsa på en kommunövergripande cykelstrategi för utbyggnad och upprustning av cykelvägar i hela kommunen, vi vill även ha ett cykelgarage vid centralstationen.
C	Det är viktigt att satsa på cykelbanor för att kunna cykla trafiksäkert inom hela kommunen. Vi går till val på att färdigställa cykelvägarna till Tidö-Lindö och Tortuna snarast och fortsätta bygga ut cykelvägar på landsbygden. Vi vill underlätta för cykel som färdmedel i all stadsplanering och ta fram en plan för snabbcykelstråk. Det är också viktigt att det görs satsningar på övrig infrastruktur: järnväg, sjöfart och landsvägar/gator för effektiva och säkra transporter generellt. Det gäller inte minst det finmaskigvägnätet utanför tätorterna, som är viktiga för de gröna näringarnas transporter.
L	Liberalerna vill öka investeringarna i cykelinfrastrukturen.
KD	-
M	Moderaterna vill ha fler cykelbanor med prioritet på de områden som idag saknar cykelbanor. Vi behöver också underhålla våra cykelbanor betydligt bättre än idag.
SD	Cykelbanor ska hålla bra kvalitet och vara säkra. En aktiv samverkan med Trafikverket behövs för att täcka behovet av cykelbanor på landsbygden.

Fråga 4: Ska Västerås stad verka för att servera enbart vegetarisk kost två dagar i veckan i kommunala verksamheter?

V	Vi har lagt en motion om klimatsmart mat som norm, som tyvärr röstades ner av kommunfullmäktige under denna mandatperiod. https://vasteras.vansterpartiet.se/2020/02/11/klimatsmart-mat-som-norm/
S	Redan i dagsläget arbetar Västerås skolor med att minska andelen animaliska produkter i maten som serveras. Skolorna och äldreomsorgen arbetar också med att ha ekologiskt och närodlat i allt större utsträckning.
MP	-
C	För Centerpartiet är det prioriterat att använda närproducerade råvaror i så hög utsträckning som möjligt, både vad det gäller vegetabiliska och animaliska råvaror. Vi vill att kommunen så långt det är möjligt ska köpa in svenskt och lokalproducerat. Om man inte handlar lokalt i fredstid är det inte säkert att det finns mat i tider av kris eller krig. Vill vi att upphandlingen ska möjliggöra att även mindre leverantörer ska kunna leverera livsmedel under delar av året. Vi ska ställa samma krav på den mat som köps in som ställs på svenska producenter. Svenska livsmedel är klimatsmarta. Därför vill vi att prioriteringen vid inköp av mat ska ändras till att i första hand handla svenskproducerade livsmedel. Djuruppfödningen är en viktig del av den biologiska mångfalden och i det naturliga kretsloppet. Djur som betar håller landskapet öppet vilket gynnar såväl växter, djurlivet och insekter som pollinerare. Vallgrödor, foderspännmål och restprodukter från livsmedelsindustrin förädlas genom djuren till mjölk och kött och deras gödsel kan rötas till biogas och användas för drivmedel och småskalig elproduktion samtidigt som den rötade gödseln har ett högre gödselvärde som gödslar kommande gröda på ett sätt där näringen är mer tillgänglig för växterna.
L	På många skolor erbjuds redan idag vegetarisk mat flera dagar i veckan. Vi ser inga problem med att enskilda skolor väljer ett upplägg där enbart vegetarisk kost serveras vissa dagar i veckan. Men vi vill inte implementera det inom äldreomsorgen då det finns problem med undernäring.
KD	-
M	Idag är det ofta vegetariskt fler dagar i veckan. Det är viktigt att servera vällagad och näringsriktig mat i våra verksamheter och gärna utifrån principen årstidsanpassad. Därmed sagt att vi ska inte styra och säga att det ska vara vegetariskt ett visst antal dagar i veckan. Det måste vara ett individuellt val av kost.
SD	Vi vill att närproducerade animaliska produkter serveras varje dag då betande djur ökar den biologiska mångfalden. Kött, till skillnad från köttsubstitut, innehåller bla hemjärn som växande barn är i stort behov av.

Fråga 5: Ska Västerås stad verka för certifiering enligt NollCO2 för att minska CO2-utsläppen vid byggnationer?

V	Vi vill se fler klimatsmarta material, återbruk och produktionsmetoder. Vi vill också se ökad energieffektivitet och miljöhänsyn vid nyproduktion och renoveringar.
S	Detta är något vi behöver kika närmare på innan vi kan svara.
MP	-
C	Kommunen måste växa och utvecklas hållbart. Husen ska vara energisnåla, byggda med hållbara byggmaterial och smarta lösningar för sophantering. Men vi måste göra mer. Centerpartiet vill därför att det tas fram en lokal färdplan för klimatneutralt byggande. Västerås stad och byggaktörer i Västerås arbetar på flera plan för att uppnå ett klimatneutralt byggande till år 2035. Genom att ta fram en lokal färdplan för en klimatneutral bygg- och anläggningssektor i nära samverkan med byggbranschen, Mälardalens Universitet, och Västerås starka företagskluster inom innovation och teknik kan Västerås bli en stark förebild för klimatneutralt byggande. Det klimatneutrala byggandet är ett sätt att få ner utsläppen av växthusgaser och minska vår påverkan på klimatet genom att organisera och planera klimatsmart och använda produkter med så lite klimatpåverkan som möjligt. En träbyggnadsstrategi kan vara en del i det arbetet. Vi vill att Västerås stad ska ha som målsättning att stegvis öka sin klimateffektivitet inom organisationen i samband med upphandling, planering och byggande för att bli klimatneutrala år 2035
L	Vi är positivt inställda till att kommunen testat detta i enskilt utvalda projekt.
KD	-
M	Vid byggnation och annan produktion ska man alltid se utsläpp utifrån en livstidsperspektiv på produkten. Vi ser gärna att vi i flera upphandlingar och markanvisning låter också leverantörer vara kreativa och konkurrera med hur man kan leverera klimatsmart.
SD	Dagens standard är tillräcklig och vi anser att kommunen ska prioritera kostnadseffektivt byggande. En ny certifiering riskerar fördyring av projekt.

Fråga 6: Ska Västerås stad verka för ett butikcenter liknande ReTuna i Eskilstuna?

V	Vi vill att kommunen ska uppmuntra och underlätta för oss att bli bättre på återvinning och delningsekonomi.
S	Även om detta är en bra sak så finns det flera aktörer som redan arbetar med denna typ av second hand i Västerås och på så sätt bidrar till en mer cirkulär ekonomi. Det är dock inte Västerås stads ansvar. Västerås stad har däremot en verksamhet som tar hand om och rustar upp kontorsmöbler för stadens räkning kallat returfabriken.
MP	Ja kommunen bör hjälpa till att möjliggöra denna typ av butikscenter, detta måste dock ske i samverkan med de entreprenörer som vill etablera sig där. Detta kan rymmas inom Västerås klimatlöfte.
C	Den här typen av butiker finns redan etablerat i Västerås kommun, men kan säkerligen utvecklas mer. Ett fint exempel är Shåppen i Skultuna som drivs av en daglig verksamhet och Returfabriken som är en kommunal arbetsmarknadsinsats där kommunens egna möbler renoveras och återanvänds inom de kommunala verksamheterna. Att återanvända material vid exempelvis renoveringar är också en viktig del i att vara klimatsmart. Det är viktigt att visa att återbruk är något som är bra, men det är också viktigt att inte kommunen går in och slår undan benen på redan existerande aktörer som jobbar med återanvändning och cirkulär ekonom som exempelvis olika hjälporganisationer. Fritidsbanken och Kulturbanken är också en viktig del av att kunna återbruka och erbjuda kostnadsfri utrustning för idrotts- och friluftsliv och kulturutövning.
L	Cirkulär ekonomi är bra men att öppna den här typen av butikscenter är inte en kommunal uppgift.
KD	-
M	Västerås stad bör verka för att skapa villkor för att fler sådana butiker ska kunna öppna. Viktigt är dock att det är inte kommunen som ska driva dessa butiker. Vi vill underlätta för att kunna lämna produkter för återanvändning vid återbruken.
SD	Det finns bra möjligheter att göra något liknande i Västerås. T ex från insamling vid återbruken.

Fråga 7: Ska Västerås stad och dess bolag arbeta för att livscykelanalys används vid alla offentliga upphandlingar?

V	-
S	-
MP	-
C	LCA är ett komplext men intressant och viktigt verktyg. För att kunna använda det i en kommunal verksamhet, med upphandlingar inom många områden, krävs det att det tex finns mätetal redovisade på produkter tillsammans med beräkningsmodeller för olika produktområden i kommunen. Vi tycker generellt att det är bra att ta hänsyn till livscykelanalyser vid upphandling. Att välja kvalitet är oftast mer klimatsmart.
L	Vi är positiva till att använda livscykelanalyser som kriterier i upphandlingar men hänsyn måste tas till förutsättningarna i den aktuella upphandlingen.
KD	Det är inte alla upphandlingar som lämpar sig för det.
M	Ja där det är lämpligt.
SD	Vi vill att närproducerade varor skall användas i möjligaste mån. Bättre än att transportera ekologiska råvaror långa sträckor.

Fråga 8: Ska Västerås stad utlysa klimatnödläge?

V	Vänsterpartiet Västerås har motionerat om klimatnödläge. https://vasteras.vansterpartiet.se/2019/10/02/utlys-klimatnodlage-i-vasteras/ Motionen kommer upp i september. Dock kommer den att avslås pga L, KD, M och SD:s inställning i frågan.
S	-
MP	Ja klimatkrisen är här och nu, självklart bör vi utlysa ett klimatnödläge.
C	I Västerås har vi idag ett program för ekologisk hållbarhet vars huvudmål är att skapa ett ekologiskt hållbart Västerås. Västerås har ett klimatprogram med mål och åtgärder för att minska utsläppen av växthusgaser. En ny handlingsplan för energi och klimat är på gång och en koldioxidbudget finns framtagen. Klimatutmaningen stor och vi behöver göra mer för att nå Västerås mål och Centerpartiet kommer fortsätta jobba aktivt för att Västerås ska minska sin påverkan på klimatet. Begreppet klimatnödläge är i dagsläget inte tillräckligt definierat vetenskapligt eller praktiskt, vilket gör det svårt att staka ut tydlig handling och mål inom en kommunal verksamhet, baserat på begreppet, men det signalerar allvaret i att vi måste göra mer och snabbare insatser för att ställa om vårt samhälle.
L	Världen står inför en klimatkras som måste lösas. Vi står för handlingskraftig klimatpolitik och inte symbolpolitik. Därför säger vi nej till att utlösa klimatnödläge i en specifik kommun.
KD	-
M	-
SD	Världen står inför ett allvarligt läge gällande klimatet. Samtidigt som detta skapar oro finns det stora anledningar att känna tillförsikt inför människans innovationsförmåga att hantera och bekämpa klimatförändringarna.

Fråga 9: Ska Västerås stad införa någon typ av hyggesfritt skogsbruk på stadens mark för att gynna biologisk mångfald och friluftslivet?

V	-
S	Staden arbetar redan mycket för att driva på biologisk mångfald. Under 2022 fick TN 4,6 miljoner kronor för en miljö och klimatsatsning och en del av de pengarna går till arbete med just biologisk mångfald och arbetet med att motverka invasiva arter.
MP	-
C	För Centerpartiet är det svenska skogs- och jordbruket en del av lösningen på klimatproblemet och delar inte uppfattningen att det svenska skogs- och jordbruket inte är hållbart. Västerås kommun ska vara certifierad enligt de standarder som finns idag och naturligtvis följa svensk lagstiftning. Hyggesfritt skogsbruk kan användas där det är tillämpligt, vilket bör göras redan idag speciellt i stadsnära skogar. Vi ser också klimatförändringarnas påverkan på granbarkborrens snabba spridning vilket ökar på behovet av att snabbt kunna ta bort träd som är angripna för att minska spridningen och också jobba med mer blandskogsetablering.
L	Vi ser att biologisk mångfald och skötsel av skog främjas av att skogen ägs av flera mindre skogsägare istället för ett stort offentligt innehav.
KD	-
M	Miljösmart är att också vårda och bruka våra skogar.
SD	Påståendet att svenskt skogs- och jordbruk idag inte är hållbart stämmer inte. Att ställa om allt skogsbruk till hyggesfritt skulle medföra ett produktionsmässigt och ekonomiskt sämre utbyte.

Fråga 10: Ska Västerås stad genomföra en naturinventering innan större skötselåtgärder vidtas i stadens skogar och stadsdelsskogar?

V	-
S	-
MP	Som ansvarsfull ägare av skogsmark är detta en väldigt rimlig åtgärd.
C	Det finns skötselplaner för stadsdelsskogar och vi antar nu en grönstrukturplan som bland annat talar om hur vi ska bevara, ersätta, nyttja och utveckla grönområden utifrån nivå på skyddsvärda grönområden. Som vi beskrev i förra frågan så påverkar klimatförändringarna granbarkborrens snabba spridning vilket ökar på behovet av att snabbt kunna ta bort träd som är angripna och motverka att fler träd drabbas.
L	Vi är positiva till att naturinventeringar görs men det behöver ställas i relation till hur omfattande den planerade skötselåtgärden är.
KD	-
M	Det görs idag. Vi har också föreslagit att kommunen ska ställa krav på de som arrenderar mark av staden att minska utsläpp av exempelvis fosfor.
SD	Naturvärdesinventering ska ske redan idag och är ett krav innan skötselåtgärder vidtas i alla skogar.